

Brigadirji gozdnih brigad nam pišejo . . .

Desetine Prve ptujske brigade tekmujejo

Marenberg, 8. junija 1949.

Naša Prva ptujska frontna brigada se je nastanila v Marenbergu. Takoj drugi dan po prihodu smo krenili na delo v pohorske gozdove, da bi začeli bitko za izpolnitev gozdarskega plana. Prvi dan smo bili pri delu še precej neokretni, vendar smo ves dan razpravljali o tem, kdo bo prvi dosegel in presegel normo. Posebno mnogo smo o tem razpravljali pri večerji. Druga ni bilo slišati kot uzbiranje, kako bomo naslednji dan delali in kakšne uspehe bomo dosegli. Desetina tov. Gerloviča je napovedala vsem ostalim skupinam naše brigade tekmovalje.

Najboljši moramo biti, smo si dejali zvečer, ker smo napovedali tekmovalje. Sklenili smo, da bomo naslednje jutro zgodaj odšli na delo. Brigadirji radio je še politično igral, ko smo plegli. Ob starih jutraj pa smo bili že vsi na nogah. Nemudoma smo se odpravili na naše sešiče. Med potjo in pri delu nam marsikatero smešno pove tova. Kuček iz Ormoža, kateremu takih nikdar ne zmanjka. Ob šestih, ko so prihajale druge desetine na delo, smo na obrazu brigadirja desetine tov. Kupčiča brali nekoliko zavijanja »Posekali nas bodo danes«, so mislili brigadirji Naša desetina je sklenila, na vsak način osvojit prehodno zastavico, ki jo je podarila Organizacija APŽ iz Marenberga za

najboljšo desetino. Brigadirji naše desetine so vložili vse sile, da bi zastavico osvojili. Drugo jutro, ko je komandant brigade sporočil rezultat tekmovalja, se nam je stisnilo srce od veselja. Osvojili smo zastavico, ker smo presegli normo za 25%.

To je bil našo desetino najbolj svečan dan. Prehodno zastavico smo s ponosom nesli s seboj na delo. Postala je še večja vzpodbuda za delo in nadaljnje tekmovalje. Naslednje dni so se odlikovale tudi druge desetine. Mi smo pa ponovno napovedali tekmovalje v vseh ozielih: kdo bo največ posekal, kdo bo lepše obdelal les, skratka: kdo bo kvalitativno in kvantitativno bolje delal. Takšna je borba naših brigad, ki bijejo bitko za naš gozdarski plan po vsej Jugoslaviji. Zavedamo se, da delamo za našo peletko, domovino in Tita.

Ceprav nas ovirajo imperialistične in blatijo države ljudskih demokracij, da prehajamo k imperializmu, mi gradimo in s prostovoljnim delom pobijamo klevete. Zvesti smo načelom Marksa, Engelsa, Lenina ter pod vodstvom naše Partije in tov. Tita korakamo v boljše bodočnost naših narodov.

Naj živi naš veliki vodja in borbi in v miru, naš ljubljeni maršal Tito!
Naj živi naš gozdarski plan!

Brigadirji Prve ptujske frontne brigade, Marenberg.

Osojnikova brigada dela na vrhu Uršlje gore

Guštanj, 8. junija 1949. Prve dni dela v brigadi smo imeli nekoliko preglavic, ker nismo bili vajeni gozdnemu delu. Toda hitro smo se privadili in zdaj presegamo normo stalno za okrog 30%. Desetine so napovedale medsebojno tekmovalje. Takoj potem so se uspehi dela še veliko povečali. V prvi desetini sta se najbolj izkazala tovariša Petrovič Mirko in Vrbanič Franc, ki sta v enem dnevu pripravila 10 prost. metrov lesa in s tem daleč presegle normo. V skupini, ki jo vodi tov. Kostanjevec, so po uspehih najboljše tovariši Strmšak Franc, Kokol Jože in Kranjc Franc, ki je, čeprav najstarejši v brigadi, pri delu zelo spreten.

Skupina Zukovič Franca je bila v zadnjih dneh najboljša v naši brigadi. K temu sta veliko pomogla predvsem tovariša Svenšek Anton in Kovačič Janez. Eina skupina iz naše brigade dela v papirnici. Ta skupina se je v delu znašla

takoj po prihodu. Sedaj stalno presega normo za 150 odstotkov.

Prostega časa v brigadi ne zapravljamo. Že nekaj dni po prihodu smo začeli tudi s kulturno prosvetnim delom. Večerne ure so v brigadi zelo zanimive. Brigadirji so vedno vedro razpoloženi, pri delu in v prostem času. Vsakodnevni uspehi nas podžigajo k še večjemu delovnemu navdušenju. Na vsa nasprotovanja, ovire in klevete odgovarjajo kubički lesa, vsak dan večji in v njih vloženo zavestno delo. To delo bo končno prepričalo vse, ki dvomijo v našo graditev socializma, da smo mi pod vodstvom naše Partije in tov. Tita na pravi poti.

Vsi vložimo vse svoje sile za izvedbo naše peletke!

Naj živi naš CK KPJ s tov. Titom na čelu!

Horvat Franc
brigadir Osojnikove brigade, Guštanj

odkrijemo in tako; uničimo. Predvsem moramo brošča zasledovati vsi, ki obdelujemo polje in vrtove in vsi ostali, ki jih kakršnikoli delo veže z naravo.

Veak kolski otrok naj bo poučen o krompirjevcu, ki je pridri v naš okraj, da bi nam požrl krompir. Otroci bodo tvorili prve brigade, ki se bodo pod izkušenim vodstvom borile proti brošču. Letos v našem okraju ne sme biti človeka, ki ima količjak prilike prispevati k zatiranju brošča, če bi ga spoznal.

Ves čas odkar je krompirjeva cima zelena, mora biti krompirišče vsaj enkrat tedensko skrbno pregledano. Z uredbo vlade FLRJ z dne 13. maja 1947. (Uradni list FLRJ št. 42/324-47) je točno določeno, da je dolžan vsak pridelovalec krompirja najmanj enkrat tedensko pregledati svoj krompirjev nasad, pred množičnim pregledom pa javiti krajevnemu ljudskemu odboru, kolikokrat je med tednom pregledal svoj nasad in kaj je pri pregledu ugotovil. Če se pri pregledu najde kakšen sumljiv primer, je treba istega takoj sporočiti krajevnemu ljudskemu odboru, ki ga more izročiti vodstvu antidifuzorne akcije pri okrajnem poverjenstvu za kmetijstvo.

Kljub tolikšni nevarnosti, ki preti krompirju od kloroznega brošča, je še danes veliko število kmetovalcev in skupinovodij, ki se ne zavedajo svojih dolžnosti pri pregledovanju krompirjevih nasadov. Tako imamo vrsto primerov gozdarstva vsem Krajevnim ljudskim odborom in Kmetijskim zadrugam v okraju tekmovalje v sledečih točkah:

Mestnega vrha, katerega skupina pregledovalcev hodi po krompiriščih ne da bi vedela, zakaj se nahaja na krompirjevih nasadih. Pri nastevanju takšnih slučajev seveda ne smejo izostati KLO Cirkovci, Hajdina, Sobetinci in Trnič, kjer še tisto malo pregledovalcev krompirišči vrši svojo dolžnost po cestah ali v senci. Večji del krivde za takšno površno delo pa je le na skupinovodjih, ki so zadolženi dosledno opraviti svojo nalogo. Stroga kontrola bo ugotovila vse

MLO in Kmetijska zadruga Ormož napovedujeta tekmovalje v izvršitvi obvezne oddaje lesa in čiščenju gozdov

V zvezi z izpolnitvijo gozdarskega plana obvezne oddaje lesa za leto 1949 napovedujeta Mestni ljudski odbor in Kmetijska zadruga Ormož v mesecu gozdarstva vsem Krajevnim ljudskim odborom in Kmetijskim zadrugam v okraju tekmovalje v sledečih točkah:

1. Kateri KLO bo prvi 100 odstotno izpolnil plan obvezne oddaje lesa v letu 1949
2. Kateri KLO bo prvi 100 odstotno izpolnil plan obvezne oddaje lesa za lokalne potrebe.
3. Kateri KLO bo na svojem področju prvi in najbolje očistil gozdove.
4. Kateri KLO bo mobiliziral največ ljudi in voznikov za odvoz lesa iz gozdov in za čiščenje gozdov
5. Kateri KLO bo prvi sestavil komisijo za določanje kvalitete lesa v svrhu obračunavanja.

Saboterji gospodarskega plana pred sodiščem

Okrajno sodišče v Ptujju je v zadnjih dneh razpravljalo in obsodilo zopet nekaj ljudi, ki jim niso nič mar njihove obveznosti do skupnosti, ki jim jih nalaga njihovo premoženje. Pred očmi imajo samo svoje ozko sebične interese, nočejo razumeti dejstva, da proizvodna sredstva, ki jih posedujejo, ne morejo biti predmet samolastnega razpolaganja in s tem ignoriranja odredb ljudske oblasti, ki se na to premoženje nanašajo.

Obtožena Zavec Anton in Marija, lastnika velikega kmečkega posestva iz Gorisnice št. 49, kljub številnim opominom nista hotela poravnati svojih davčnih zaostankov v znesku din 71.150 ter sta opustila v letu 1948 obvezno oddajo 350 kg mesa, 1 goveda v teži 421 kg in nista izpolnila obvezne oddaje krompirja in belih žit. Krompirja sta oddala mesto 2301 kg samo 1539 kg, belih žit pa mesto 530 kg samo 115 kg, kljub temu, da jima je bila oddaja pravilno odmerjena in pravilno ocenjen hektarski donos. V letu 1949 sta opustila izvršitev setvenega plana ter sta posadila samo 40 arov krompirja, čeprav jima je bilo po planu določeno 80 arov.

Navedena dejanja oz. opustitve so pač samo dokaz ignoriranja odredb ljudske oblasti v pogledu vodstva kmetijskih gospodarstev. Njun zagovor, da sta dala polovico orne zemlje v najem, je pač samo izraz njune želje po pridobivanju brez vlaganja truda, kar pa ni v skladu z elementarno pravičnostjo in obstoječo družbeno ureditvijo.

Obsojena sta bila: Zavec Anton na 16 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom; Zavec Marija pa na 13 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom ter oba na zaplembo premoženja.

Obtožena Kajzer Jožef in Neža, lastnika nad 20 ha obsežnega posestva iz Cirkovci št. 9, tudi nista hotela plačati zaostalih davkov v znesku din 74.766 iz let 1946-1947; v letu 1949 sta posadila samo 1,05 ha krompirja, kljub temu, da jima je bilo po planu določeno posaditi 2 ha. Razen tega sta pustila 2,38 ha zemlje neobdelane. Kajzer Neža je sama v letu 1948 opustila obvezno oddajo krompirja, ker je mesto 26.330 kg oddala samo 13.175 kg, kljub temu, da je njen krompirjev nasad obsegal 2,58 ha.

Iz teh nujnih opustitev je jasno razvidno, da jima problem ljudske prehrane ni nič mar in da se nočeta porrediti ljudski oblasti v njenem prizadevanju za prehrano delovnih ljudi v industriji in smotrno obdelovati svojega posestva.

Kajzer Jožef je bil obsojen na 14 mesecev odvzema prostosti, Neža pa na 16 mesecev, obema je kazen odložena za dobo 2 let. Zaplenjeno jima je tudi premoženje.

Kmetec Jožef iz Pongerc, KLO Cirkovci, kmet v nad 16 ha zemlje, je od leta 1947 opustil obdelovanje svojega posestva v Makolah ter pustil zginiti travo na travniku s površino 1,53 ha ter vse sadje na 40 sadnih drevesih, ki ga ni hotel obrniti. V letu 1948 je od predpisane količine 19.662 kg obvezne od-

daje krompirja oddal samo 10.341 kg kljub nasadu, ki je obsegal 1,80 ha ter pravilni odmer hektarskega donosa. V letu 1949 ni izpolnil setvenega plana ter je posadil 1,50 ha krompirja mesto 1,70 ha, kot mu je bilo po planu določeno.

Obsojen je bil na 13 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom in popolno zaplembo premoženja.

Protj ljudem ki jim dolgotrajno preprečevanje ne zaleže, pristopa ljudska oblast z zakoni in odredbam. Izrečens obsojbe so dokež, da neizpolnjevanje iz premoženja izvirajočih obveznosti napram skupnosti ne more ostati nekažnovano.

Protj občeljudskemu premoženju sta se pregrešila Zgeč Ivan iz Brega pri Ptujju ter Osojnik Franc iz Ptujja, Prešernova ul. 7 oba kleparja v Mestnih obrtnih delavnicah v Ptujju.

Obtožena sta v letu 1947 in 1948 odzela v škodo tovarne glinice in aluminija v Strnišču večkrat gotove količine pločevine in okovnega železa ter s tem materialom izvrševala privatnikom različna dela Tovarno v Strnišču sta s tem oškodovala v vrednosti din 3870.—

Obsojena sta bila: Zgeč Ivan na 8 mesecev, Osojnik Franc pa na 6 mesecev odvzema prostosti, oba na plačilo stroškov kazenskega postopanja in povrnitev škode.

Na ta način družba izločuje ljudi, ki se ne pokažejo vredni zaupanja, ki jim je poverjeno z upravljanjem občeljudske imovine. T. A.

Za normalni promet na cestah je odločilna kakovost cest

V zadnjih letih se našim cestam s strani lokalnih in okrajnih organov oblasti ni posvečalo potrebne pozornosti. Mnoge ceste lokalnega in okrajnega merila so zaradi tega prešle v precej slabo stanje. Nujnega popravila je potrebna predvsem glavna cesta Maribor—Čakovec, ki poteka skozi ptujski okraj. Je sicer asfaltirana, vendar je asfaltna prevleka v precej slabem stanju. Popravila bi že bila v teku, če bi ne bilo pomanjkanja kotelov za topljenje asfalta. Ko bodo prispeli kotli, ki so že naročeni, se bo začelo s popraviljem asfaltnega cestišča.

Ostale ceste v ptujskem okraju oskrbujejo s posipanim materialom trije kamnolomi in sicer v Zetalah, Narapljah in v Zamencih. V prvem se predeluje apnenec, v ostalih dveh pa peščen konglomerat. Material iz teh kamnolomov je za cestišča zelo primeren. V kamnolomu v Zetalah se material predeluje s pomočjo drobilca. V okraju pa je še nekaj gramoznih jam, kot n. pr. v Trzcu, kjer delajo trije delavci, v Župečiji vas 6 delavcev, v Obrežu 4 delavci in drugod, ki nudijo potreben material za posipanje cestišč. Uprava za ceste v Ptujju ima za razvažanje materiala tovarni avtomobil. Ta zaradi pomanjkanja benzina ni popolnoma izkoriščen in tako ne more v celoti zadostiti potrebam ki jih kažejo ceste v okraju. Slednjih je 400 km.

Na glavni okrajni cesti je potrebno obnoviti oz. na novo zgraditi še dva mosta. Ostali so že vsi zgrajeni in s tem tudi odstranjeni razdiralni sledovi nemškega umikanja.

V ptujskem okraju vzdržuje 75 cestarijev 400 km cest. Vsaka cesta nudi cestarijevo sliko. Odsek ceste ki jo vzdržuje tov. Zorjan Franc v Središču, je vedno v vzornem redu. Cestišče je čisto in gladko, robovi dobro vidni, prometni

znaki na svojih mestih. Prav tako dobro vzdržuje odrejeni odsek ceste tov. Skela Jernej iz Narapelj. Za njima ne zaostajajo tov. Vidovič Franc v Sp. Bregu, Bezjak Franc pri Barbari v Halozah, Veselič Jože v Zavrču, Stumberger Franc v Turškem vrhu, Štebih Alojz v Juršnicah, Čufata Andrej v Sovičih, Vinčič Martin v Stojncih in Drevišek Mihael v Trzcu. Najmlajši med najboljšimi je tov. Plohl Jakob iz Gabernika. Ti cestariji se zavedajo svoje naloge, ki jim je poverjena. Vedo, da so čuvarji s težavami zgrajenih cestnih površin in da se zanemarijene ceste le s velikanskim težavami spravijo zopet v stanje v kakršnem morajo biti. Skrbno popravljena cestišča mnogo pomagajo hitremu prometu, ki se odvija po njih in čuvalo globlje cestne plasti, katerih večje poškodbe se le z mnogo truda in novega materiala vrnejo v pravilno stanje.

Naše socialistično gospodarstvo bo s povečanjem prometa terjalo od naših cest vedno več in zaradi tega tudi od cestarijev skrbno vzdrževanje. Z zadostno skrbno Uprave za ceste za potrebni material ter z vestnostjo cestarijev, kot so omenjeni tovariši, bodo ce-

ste v ptujskem okraju v stanju vzdržati in zadovoljiti sodobnim prometnim zahtevam. NB.

Delavci in delavke!

Od vaše borbe, vašega dela, od vašega delovnega poleta in naglice ter organiziranosti je odvisno, koliko se bodo ostale delovne sile zavzele v borbi za socializem.

Iz Prvomajskega proglaša CK KPJ.

MESTNI KINO PTUJ bo predvajal od 16. junija do 11. julija 1949 naslednje filme:

- Dne 16. junija 1949: »Rdeča ruta« /c. sovjetski umetni. film.
- Od 17. do 20. junija 1949: »Karneval« /c. angleški umetni. film.
- Od 21. do 23. junija 1949: »Prirogov« /c. sovjetski umetni. film.
- Od 24. do 27. junija 1949: »Trinajstoriča« /d. sovjetski umetni. film.
- Od 28. do 30. junija 1949: »Pastir in pastirica« /h. sovjetski umetni. film.
- Od 1. do 4. julija 1949: »Oliver Twist« /c. angleški umetni. film.
- Od 5. do 7. julija 1949: »Življenje v Ciudadeli« /c. sovjetski umetni. film.
- Od 8. do 11. julija 1949: »Noč u Kasablanki« /c. ameriški umetni. film.

M. Pijin:

Kdo je osvobodil sipine

Človek sam je osvobodil sipine. Izpustil jih je na svobodo Raztrgal je verigo, v katero je bil vkovan sovraznik.

Kako se je to zgodilo?

Že od davnih časov se pasejo v puščini črede. Živina se hrani s puščinsko travo, tepta z nogami da in jim razbija tanko skorjo. In ko črede odidejo, ostane tam, kjer je bila prej trava, gol razrit pesek. Tedaj začne z delom veter. Veter žene osvoboditi pesek po puščini, ga zbira v barhane, v valove in jih grmadi vse višje in višje. In že se dvigajo grozni rumeni valovi prav do obzorja. Zdi se, da so okameneli, pa niso. Gredo čeprav počasi, za oko neopazno. Jutri bodo deli ko danes. Gredo in zasipajo ceste, njive in hiše.

Se pred sto leti so bile na mestu mnogih peščenih puštin peščne stepe.

Kjer so zdaj Narinske sipine pri Astrahanu, se je nekaj razprostirala stepa.

V to stepto so prihajali leta za letom nomadski Kirgizi past črede. Dokler je

bilo v stepi mnogo prostora, se njihove črede niso pogosto vračale na en in isti pašnik.

Ščasoma pa je postalo nomadom v stepi pretesno. Od severa so pritiskali nanje ruski zavojevalci. Vse bolj in bolj pogosto so morali Kirgizi krožiti na enem in istem mestu; tako pa so tepali in uničevali svojo hraniteljsko stepto, jo spreminjali v puščino v sipki pesek.

Sekali so saksaulove gozdove, da so dobili kurivo; trebilo so bodiljkovje za krmo velblodom.

Tako je človek nezavedno preobrazil naravno samenu sebi v škodo.

Mi pa preobrazimo naravo zavedno in po načrtu. Tudi vojno s sipinami moramo vohovati po načrtu. Sipine moramo ustaviti, naj stane, kar hoče, saj bi nam lahko uničile vse, kar gradimo v puščini.

A kako naj jih ustavimo?

Boja s sipinami se moramo naučiti od narode same.

Življenje in prirode Kandima

Sipki pesek se zaraste sam, če ga le ne oviramo. Zaraste se počasi, v desetletjih v kadunjah med peščenimi valovi se pojavijo prvi rastlinski pionirji, prvi naseljenci.

Kako se jim le posreči živeti sredi valujočega morja, na tleh, ki niso pri miru, marveč se premikajo?

Mnogo nevarnosti jim preti na potujočem pesku. Veter lahko s peskom zamede semena in takrat kali ne zagledajo sveta. A če se posreči kalem pognati, se lahko dvigne peščena gora in jih pokoplje pod seboj. A če se tudi tedaj ohranijo, jim grozi še druga nesreča. Veter, silni puščinski veter lahko izpiha pesek izpod korenin, razgali korenine, izruje rastlino in jo vrže mrtvo na pesek. A kljub vsemu so se rastline v tisočletjih prilagodile puščini.

Eden med prvimi pride na sipine in se naseli na njih kandimov grm. Prav za prav ne pride, ampak priteče, priskače. Kandimova semena so skrita v okroglem orešku. Na zunanji strani tega oreška so prožne ščetinice. Kadar piha veter skače orešek kakor žoga se nosi skokoma naprej. Tik za njim leti pesek. A pesek je težji in zato ne more dohiteti oreška in ga zasuti.

Tako ubeži kandimov grm prvi nevarnosti. Njegovih semen pesek ne more zasuti.

Tedaj nastopi druga nevarnost. Iz semena zraste grm. Grm ne more teči in skakati. Kako se rešuje pred naskakujočimi peščenimi valovi? Prišel bo val in od grma ne bo ostalo nič. Pokopal ga bo živega, kakor pokopava breskve in oranže na robovih oaz.

A kandimovega grma ni mogoče tako lahko zasuti. Kandim nima takšnih vejic kakor breskve in oranže. Ima tanke vejice in na njih ni listja. Ko pridre pesek, se kandim z njim ne bori, ne skuša ga zadržati. Naj gre med vojicami svojo pot!

Kaj pa, če je peščeni val tako velik, da vendar zasuje grm? Tedaj se začne divja tekma: val raste in grm raste. Val raste hitro, grm pa še hitreje. In ko doseže peščeni val vso svojo višino, se pokaže, da ga je grm prehitel da štrlijo njegove vejice kot zelene ščetine prav iz grebena peščenege vala.

A to že ni vse. Grm se razraščja in preorede ves peščeni grič s svojimi stebli. In grič odide dalje z izgubo — dobra polovica ga ostane na mestu.

Če ni hotel pesek oditi zlepa, pa naj ostane na mestu!

Tako kandimov grm zaustavlja sipine in jih spreminja v zaraste in skoz in skoz preraste gričke.